

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	5
İÇİNDEKİLER	7
I. KOOPERATİFİN TANIMI, AMACI VE İLKELERİ	15
A. KOOPERATİF KAVRAMI VE TANIMI	15
1. Genel Olarak.....	15
2. Terminoloji	16
3. Yasal Tanım ve Niteleme	18
B. KOOPERATİFİN AMACI	22
C. KOOPERATİFİN HAK EHLİYETİ (ULTRA VİRES KURALI)	24
D. KOOPERATİF İŞLETMEDE KULLANILAN ARAÇLAR	26
E. (EVRENSEL) KOOPERATİFÇİLİK İLKELERİ.....	27
1. Serbest Katılım (Açık Kapı) İlkesi	27
a. İlkenin Anlam Muhtevası ve Uygulanması	27
b. Dini ve Siyasi Tarafsızlık İlkesi	31
2. Demokratik Yönetim (Bir Üye=Bir Oy) İlkesi.....	32
3. İşletme Fazlasının, İşlem Oranında Dağıtılması (Risturn) İlkesi	34
4. Sermayeye Sınırlı Faiz Verilmesi İlkesi.....	36
5. Kooperatif Eğitiminin Geliştirilmesi İlkesi.....	37
6. Kooperatifler Arası İşbirliği İlkesi.....	38
II. KOOPERATİF TİPİN BENZERLERİYLE KARŞILAŞTIRILMASI	41
A. ADİ ORTAKLIK.....	41
B. DERNEKLER	42
C. TİCARET ŞİRKETLERİ	44
D. SENDİKALAR.....	47
E. VAKIFLAR	48
III. TÜRKİYE'DE KOOPERATİFÇİLİĞİN TARİHİ GELİŞİMİ	51
IV. TÜRK KOOPERATİF MEVZUATI	55
A. GENEL OLARAK	55

B.	ANONİM ŞİRKET HÜKÜMLERİNİN KOOPERATİFLERE (UYARLANARAK) UYGULANMASI	57
V.	KOOPERATİFLERİN KURULUŞU	63
A.	ANA SÖZLEŞME.....	63
B.	BAKANLIĞIN İZİNİ	71
C.	TESCİL	74
D.	İLAN	79
E.	KURULUŞ SONRASI ANA SÖZLEŞMENİN DEĞİŞTİRİLMESİ.....	80
F.	KOOPERATİF BİLGİ SİSTEMİ	82
VI.	KOOPERATİFLERDE ORTAK (ÜYE) KAVRAMI	87
A.	ORTAK SIFATININ KAZANILMASI.....	87
1.	Ortak Olabilecek Kişiler (Üyelik Ehliyeti).....	87
a.	Gerçek Kişiler	87
aa)	Genel Olarak.....	87
bb)	Birden Fazla Kişinin Birlikte Ortak Olması	89
cc)	Ortağın Birden Fazla Paya Sahip Olması.....	91
b.	Tüzel Kişiler	92
2.	Ortak Olma (Üyelik) Şartları	94
3.	Kooperatife Girişin Şekli Şartları	97
a.	Yazılı Giriş Talebi	97
aa)	Genel Olarak.....	97
bb)	Şeklin Türü.....	98
cc)	Şekle Aykırılığın Yol Açabileceği Problemler	99
b.	Yazılı Başvuru Kuralının İstisnaları.....	101
aa)	Kurucu Üyelik	101
bb)	Mirasçıların Üyeliği.....	101
cc)	Görev veya Hizmete, Taşınmaz veya İşletmeye Bağlı Üyelik	104
dd)	Dürüst Davranma İlkesinin Onay Verdiği Üyelik Halleri ...	105
aaa)	Genel Olarak.....	105
bbb)	Fili/Zimni/Örtülü Üyelik.....	106
c.	Kooperatifin Kabulü	110
aa)	Sarih İrade Beyanı İle.....	110
bb)	Zimni/Örtülü Kabul.....	112
d.	Devir Yoluyla Üyeliğin Kazanılması.....	114

aa) Devrin Şekli ve Konusu	114
bb) Kooperatif Payının Devri İle Ortağa Tahsis Edilen Taşınmaz Devrinin Ayrılması Gereği	115
cc) Kooperatif Belgelerindeki Ortaklık Kaydının Açıklayıcı Niteliği	118
dd) Pay Devri İşleminin Kooperatifçe Kabul Edilmesi	120
ee) Devredenin Pay Üzerinde Tasarruf Yetkisi Bulunmaması.....	123
ff) Payın Birden Fazla Kişiyeye Devredilmiş Olması	124
gg) Kooperatifin Pay Devrini Örtülü Olarak Kabul Etmiş Olması.....	125
hh) Devredilen Paya İlişkin Borçlardan Sorumluluk.....	126
ii) Kooperatifin Devir İşlemini Kabul Etmemesi	127
e. Kooperatife Yeni Giren Ortağın Sorumluluğu.....	128
B. ORTAK SIFATININ KAYBEDİLMESİ	131
1. Genel Bakış.....	131
2. Tarafların İradesi Dışında Üyeliğin Kendiliğinden Sona Ermesi	132
a. Ortağın Ölümü.....	132
b. Kooperatif Tüzel Kişiliğinin Sona Ermesi.....	133
3. Kooperatif Üyeliğinin İradi Olarak Sona Ermesi	134
a. Ortağın İradesiyle Sona Erme (Çıkma).....	134
aa) Çıkma Hakkı	134
aaa) Genel Olarak	134
bbb) Örtülü/Eylemli Çıkma Mümkün mü?.....	135
bb) Çıkma Hakkının Kullanılması İlkeleri	137
cc) Çıkma Bildiriminin Hukuki Sonuçları.....	139
dd) Çıkma Hakkına Yönelik Sınırlamalar	143
ee) Çıkma Tazminatı	144
ff) Haklı Sebep Çıkma İmkanı	145
gg) Sorumluluğun Ağırlaştırılması ve Ek Ödeme Yükümü Nedeniyle Çıkma.....	146
hh) KoopK m.52 Kapsamında Çıkma Ayrılma Tazminatı	150
b. Kooperatifin İradesiyle Üyeliğin Sona Ermesi (İhraç/Çıkarma)	151
aa) Genel Olarak.....	151
bb) Çıkarma Sebepleri	151

aaa)	Genel Olarak.....	151
bbb)	Yargıtayca Uygun Görülen Çıkarma Sebepleri.....	155
ccc)	Çıkarma Sebebi Olarak Parasal Yükümlerin İhlali.....	159
ddd)	Haklı Sebepçe Çıkarma Mümkün mü?	163
cc)	Çıkarmaya Yetkili Organ	164
aaa)	Genel Kurul.....	165
bbb)	Yönetim Kurulu.....	166
dd)	Çıkarma/İhraç Kararı	168
aaa)	Genel Kurulca Çıkarma Kararı.....	168
bbb)	Yönetim Kurulunca Çıkarma Kararı	169
ee)	Çıkarma Kararının Gerekçeli Olarak Tutanağa Geçirilmesi ve Ortaklar Defterine Yazılması	172
ff)	Çıkarma Kararının Ortağa Tebliği	174
gg)	Çıkarma İşleminin Kesinleşmesi	178
hh)	Çıkarma İşlemine İtiraz/İptal Davası.....	179
aaa)	İhraca İlişkin Genel Kurul Kararının Yokluğu ve Butlanının Tespiti Ya da İptali (KoopK m.53)	179
ii)	KoopK m.16 Kapsamında İtiraz Davası	181
jj)	Çıkarma İşleminin Şekli Şartları	186
kk)	Çıkarma İşleminin Hukuki Sonuçları	188
c.	Kooperatiften Ayrılan Ortakla Hesaplaşma.....	192
aa)	Genel Olarak.....	192
bb)	Ayrılma Payı Hesaplanması	195
cc)	Ayrılma Payının Ödeme Zamanı	202
dd)	Ayrılma Payı Hakkının Zamanaşımına Uğraması	206
d.	Kooperatife Yeni Giren Ortağın Sorumluluğu	207
e.	Kooperatiften Ayrılan Ortağın Sorumluluğu	209
aa)	Ayrılan Ortağın Dönme İmkkanı.....	209
bb)	Ayrılan Ortağın Sorumluluğu.....	210
C.	KOOPERATİF ORTAKLARININ HAKLARI, BORÇLARI VE SORUMLULUKLARI.....	212
1.	Ortakların Hakları	212
a.	Genel Kurula Katılma ve Oy Hakkı.....	212
b.	Bilgi Edinme Hakkı.....	215
c.	İptal Davası Açma Hakkı	217

d. Sorumluluk Davası Açma Hakkı	220
e. Tasfiye Payı Hakkı	220
f. Çıkma Hakkı	220
2. Ortakların Borçları	221
3. Ortakların Sorumluluğu	224
VII. KOOPERATİF HESAPLARI	231
A. GENEL OLARAK	231
B. GELİR-GİDER FARKI (RİSTURN)	234
C. YEDEK AKÇELER	236
D. KARŞILIKLI SİGORTA KOOPERATİFİ	237
VIII. KOOPERATİFİN ORGANLARI	239
A. GENEL KURUL	239
1. Genel Bilgi	239
2. Genel Kurulun Yetkileri	240
3. Genel Kurulun Toplanması	246
a. Genel Olarak	246
b. Çağrı Şekli	248
4. Genel Kurul Toplantısı Öncesi Yapılması Gerekenler	251
5. Genel Kurul Toplantısında Yapılması Gerekenler	252
6. Genel Kurul Toplantısı Bitiminde Yapılması Gerekenler	254
7. Genel Kurul Toplantı ve Karar Nisapları	255
8. Bakanlık Temsilcisi	261
9. Genel Kurulda Karar Alınması	262
10. Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri	264
11. Genel Kurul Kararından Dönülmesi ve Kararların İptali	265
B. YÖNETİM KURULU	268
1. Organ Olarak Konumu ve Yapısı	268
2. Yönetim Kurulunun Toplantı ve Karar Nisabı	277
3. Yönetim Kurulunun Görevleri	282
4. Kooperatifin Temsili	283
5. Yönetim Kurulu Üyelerinin İşlem Yapma Yasağı	285
6. Yönetim Kurulu Üyelerinin Rekabet Yasağı	286
7. Yönetim Kurulu Kararlarının İptali	289
8. Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumlulukları	292

a.	Kooperatifler Kanunu'nun Konuyu Düzenleme Biçimi	292
b.	Hukuki Sorumluluk İlkeleri	294
aa)	Kusur Sorumluluğu İlkesi	294
bb)	Kişisel Sorumluluk İlkesi	298
c.	Hukuki Sorumluluk Nedenleri	298
aa)	Genel Sorumluluk Nedeni (KoopK m.98/TTK m.553)	298
aaa)	Genel Bakış	298
bbb)	Kooperatiflere Uyarlanması	299
bb)	Belge ve Beyanların Kanuna Aykırı Olması	301
cc)	Aynı Sermayeye Değer Biçilmesinde Yolsuzluk	301
dd)	Birleşme Bölünme ve Tür Değişikliği İşlemlerinde Eksiklik	303
ee)	Konutların Ortaklara Dağıtım Usulüne Aykırılık	305
ff)	Kooperatifle İşlem Yapma Yasağına Aykırılık (KoopK m.59/6)	306
gg)	Kooperatifle Rekabet Yasağına Aykırılık	309
d.	Sorumlulukta Özel Durumlar	312
aa)	Yönetim Hakkının Bölünmesi Durumunda Sorumluluk	312
bb)	Temsil Yetkisinin Bölünmesi veya Aşılması Durumlarında Sorumluluk	315
cc)	Yönetim Kuruluna Seçilen Tüzel Kişi ve Temsilcisinin Sorumluluğu	317
e.	Hukuki Sorumluluğu Sona Erdiren Nedenler	320
aa)	Zamanaşımı	320
bb)	İbra	322
cc)	Zarar Görenin Rızası	325
dd)	Sulh	325
9.	Yönetim Kurulu Üyelerinin Ceza Sorumlulukları	326
a.	Kooperatif Malvarlığı Üzerinde İşlenen Suçlarda Kamu Görevlisi Gibi Sorumluluk	326
b.	1163 Sayılı Kanun'da Sayılan Görevlerin Yerine Getirilmemesi Nedeniyle Ceza Sorumluluğu	338
aa)	3 Ay - 2 Yıl Hapis ve 50 - 500 Güne Kadar Adli Para Cezası Gerektiren Haller (Ek m.2/1)	339
bb)	6 Aya Kadar Hapis ve 30 - 300 Güne Kadar Adli Para Cezası Gerektiren Haller (Ek m.2/2)	343
c.	Türk Ticaret Kanunu'na Göre Cezai Sorumluluk	345

C.	DENETÇİLER (İÇ DENETİM).....	347
D.	KOOPERATİFLERDE DIŞ DENETİM	355
E.	KOOPERATİF YÖNETİMİ VE DENETİMİ İLE BAĞDAŞMAYAN GÖREVLER.....	360
IX.	KOOPERATİFLERDE ÜST DENETİM VE DİKEY ÖRGÜTLENME.....	365
A.	KOOPERATİF BİRLİKLERİ.....	365
B.	KOOPERATİFLER MERKEZ BİRLİKLERİ.....	366
C.	TÜRKİYE MİLLİ KOOPERATİFLER BİRLİĞİ	366
D.	DANIŞMA KURULU.....	367
X.	KOOPERATİFLERİN VERGİ YÜKÜMLÜLÜĞÜ VE SAĞLANAN MUAFLIKLAR.....	369
A.	KOOPERATİFLERİN VERGİ YÜKÜMLÜLÜĞÜ.....	369
B.	KOOPERATİFLERE SAĞLANAN MUAFLIKLAR (KoopK m.93)	369
XI.	KOOPERATİFLERİN DAĞILMASI	377
A.	DAĞILMA SEBEPLERİ.....	377
1.	Ana Sözleşme Gereği.....	377
2.	Genel Kurul Kararı İle	378
3.	İflas.....	379
4.	Mahkeme Kararı İle.....	380
5.	Birleşme Ve Devralma	381
6.	Üç Yıl Olağan Genel Kurul Toplantısı Yapılmaması.....	381
7.	Konut Yapı Kooperatifinin Amacına Ulaşması	382
B.	KOOPERATİFİN TASFİYESİ	383
1.	Genel Olarak.....	383
2.	6335 sayılı Kanun Değişikliğine Göre Tasfiye	389
3.	Kooperatifin İhyası (Ek Tasfiye).....	393
C.	KOOPERATİFLERDE BİRLEŞME	395
D.	KOOPERATİFİN BİR KAMU TÜZEL KİŞİLİĞİ TARAFINDAN DEVRALINMASI	396
	KAYNAKÇA	399
	KAVRAM DİZİNİ	407